

jimky (Hasenöhrl, v. Anders) i v praxi zastává se názor, že před odevzdáním pozůstalosti jest tu jen tato jako zavázaný, jako dlužník, nikoliv však nějaký závazek dědicův, a nejvyšší soud konstantně a správně žaloby proti dědicům během řízení pozůstalostního z pozůstalostních dluhů zamítá. Viz na př. rozh. cit. shora pod č. 1.

Dotyčná věta důvodů jest tedy v rozporu nejen s ostatním obsahem důvodů, nýbrž i s rozhodnutím samým.

9. Vítati jest od dosavadní praxe odchylné a zcela správné rozhodnutí nejv. soudu, že v této sporné otázce nejde o aktivní neb pasivní legitimaci ke sporu, nýbrž o otázku zákonného zastoupení pozůstalosti ve sporu.

Pasivní legitimace ke sporu o pozůstalostní inventář. Legitimována není pozůstalost, nýbrž jen ti dědici a odkazovníci, kteří existenci nároku na pozůstalostní věc popřeli.

Žaloba o uznání, že vkladní knížka nepatří do aktiv pozůstalosti, nýbrž jest vlastnictvím žalobkyně, podaná proti těm dědicům a odkazovníku, kteří v nesporném řízení vlastnictví žalobkynino popřeli, byla v nižších instancích zamítnuta pro nedostatek pasivní legitimace, poněvadž prý slušelo žalovati pozůstalost.

Nejvyšší soud rozsudek odvolací zrušil s tímto odůvodněním:

Usnesením okr. soudu v B. ze dne 23./1. 13 A 1./12—84, projednávacího pozůstalost po Anně S., byla žalobkyně poukázána, aby prokázala žalobou své domnělé právo vlastnické ku vkladní knížce kolínské spořitelny č. 4075, znějící na obnos 12.610 K 56 h, kterážto knížka pojata byla do pozůstalostního inventáře. Na stížnost žalobkyně bylo toto usnesení zemským soudem v Praze potvrzeno a vešlo v moc práva.

Uvedená soudní nařízení mohou míti toliko ten smysl, že byla žalobkyně poukázána, by proti odporujícím účastníkům dosáhla žalobou zjištění svého práva vlastnického, a že by pro pozůstalostní soud nebylo závady provéstí vyloučení vkladní knížky z inventáře a knížku vydati žalobkyni, jakmile by tu byly jednak ohledně odporujících účastníků určovací rozsudek, jednak však srovnání ostatních osob účastněných na věci.

Žalobkyně řídíc se tímto stavem věcí, nevznesla pak žádné vlastní vindikační žaloby, která by ovšem dle nynějšího stavu pozůstalostního řízení vznesena býti musila proti neujaté podstatě pozůstalostní, nýbrž domáhala se proti osobám, které odporovaly jejímu tvrzenému právu, především určení existence tohoto práva. Že žalobkyně žádala také za opravu pozůstalostního inventáře, nemůže vzhledem na oficiosní ráz pozůstalostního řízení a vedlejší zájem žalobkyně na tomto formálním aktu ničeho měniti na vlastní povaze žaloby.

Když tedy již vzhledem na pravoplatná usnesení, vydaná v řízení pozůstalostním, nelze shledávati závadným, že žalobkyně nezažalovala neujatou podstatu pozůstalostní, jde mylný názor odvolacího soudu v tomto ohledu také již z toho na jevo, že jeho argumentace vycházející z předpokladu, že je zažalován závazek pozůstalostní, což se však nestalo.

Na základě těchto úvah, nehledě k otázce platnosti přihlášení ku dědictví, podaného poručenstvem spolužalovaných nezl. dětí, je pasivní legitimace žalovaných k rozepři dána.

Co se týče v tomto bodu zvláště prvního žalovaného Josefa Ř., budiž následující podotknuto:

Je sice pravda, že tento nepodal přihlášení ku dědictví k pozůstalosti Karoliny S., a že přichází v úvahu toliko jako odkazovník. Nelze však o tom pochybovati, že také jako odkazovník může býti ve svých právech dotčen nárokem žalobčíným (§ 302. obč. zák.). Když tedy v pozůstalostním řízení odporoval tomuto nároku a na svém odporu setrval, není vzhledem na svrchu uvedené a vyložené nařízení pozůstalostního úřadu oprávněn předstírati nedostatek pasivní procesní legitimace. Domnívá-li se Josef Ř., že mu nepřísluší právo odporovati, bylo věru na čase, aby upustil od svého odporu a odvolal své příslušné prohlášení.

(Rozh. nejv. soudu z 27./5. 1914, č. j. R v II 638/14.)

Skřipský.

Při vyměřování bolestného nelze přihlídati k ryze psychickým pocitům nelibosti (rodinné a výdělkové poměry, starosti a strachy o budoucnost zůstaňtež mimo úvahu).

Obchodní cestující O. S. utrpěv úraz na dráze (výron krve do míchy a t. zv. traumatickou neurosu), žaloval erár jako vlastníka dráhy na bolestné 200.000 K, jež později snížil na 50.000 K. Soud I. stolice přikl mu 20.000 K.

Z důvodů I. stolice:

Soud vedle toho (bolestí fysických i potíží nervových, jako nespavosti, nechutenství, zmalátnělosti atd.) vzal zřetel také na osobní a rodinné poměry žalobcovy a na jeho výdělkové poměry (§ 1325. obč. z.). Žalobce jest 34letý ženatý muž, otec dvou dětí, obchodní cestující. Jeho nynější*) nemohoucností k vykonávání jeho povolání budou jistě dotčeny i jeho poměry rodinné, neboť nelze se mu starati tak jako dosud o hmotné poměry v jeho domácnosti, obzvláště pak o výživu a výchovu členů své rodiny. Byl zaměstnán jako cestující ve velikém závodě, a tu surčitostí dá se souditi, že i jeho příjmy jsou značnější.**)

*) Pozn. zas. Dle výroků znalců dočasnou.

**) Viz důvody II. stolice!